

Pokoj a dobro

Katolícky časopis farnosti Markušovce
Ročník 12 Číslo 4 September 2010

Ničivá sila prírody

Láska človeka sa najlepšie osvedčí v skúškach. Je ľahké milovať, keď je všetko v poriadku, ale pravá láska sa prejaví až vtedy, keď sa skúša. Prišla voda a hmotná krása stvorená človekom stratila cenu. Obraz ľudského utrpenia a tvár bezmocnosti. Sme naozaj takí zlí? Zaslúžime si toľko utrpenia? Kde bol Boh? Pýta sa človek a celý svet, denne sužovaný nejakou katastrofou. Boh bol, je a bude vždy tam, kde má byť. To iba my ľudia necítimy jeho blízkosť. Stále hľadáme odpoveď na otázku: Prečo? Vôbec sme ho nepochopili. Prečo veriaci, ktorí kráča cestou s Bohom, musí cestou roniť slzy? Prečo ten, kto koná dobro a hľadá harmóniu života, je skúšaný? Skúšky môžu s človekom poriadne zatočiť a môžu

byť veľkým nebezpečenstvom pre jeho dušu. Na druhej strane sú to práve skúšky, ktoré dávajú človeku dozrieť. Láska Boha k človeku sa plne zjavuje v Kristovi. Ježiš je ten, ktorý zostupuje do ľudskej biedy, aby z nej človeku pomohol povstať. Zažiť lásku a blízkosť v krízach a v skúškach je tým najväčším darom a cestou von. Boh zasahuje a skúša. Ak dokážeme milovať, dá nám ešte viac, aby sme viac milovali. Určite nás Boh skúša, nie aby si overil, či ho milujeme, ale aby sme ho za dary, ktoré máme, milovali ešte viac a nadovšetko. Pamäťali na to, že nás život je úsek cesty, ktorý má svoj čas. Utrpenie má zmysel iba vtedy, ak sa sám človek stáva iným. Boli sme pozvaní podať pomocnú ruku, aby sme pomohli

v skúške rást. To je pravá láska – pomáhať si rásť, pomáhať si dozrievať! Inak budú naše spoločenstvá iba paródiou kresťanského spoločenstva. Boh nás nevedie k uzavretosti sebaúltosti, ale ukazuje vierou cestu von, k zrelosti. Ale je potrebné, aby aj skúšaný človek prijal pomocnú ruku, aby sa v pokore otvoril. Nikdy sa netreba spoliehať len na vlastnú rozvahu, ale treba prosiť o radu a všetkých o modlitbu.

Preto sa radujete, hoci sa teraz, ak treba, trochu aj rmútit pre rozličné skúšky, aby vám vaša vyskúšaná viera, omnoho vzácnejšia ako pominuteľné zlato, ktoré sa tiež skúša ohňom, bola na chvíľu, slávu a česť vtedy, keď sa zjaví Ježiš Kristus. (1Pt 1,6-7)

Ondrej Švančara, správca farnosti

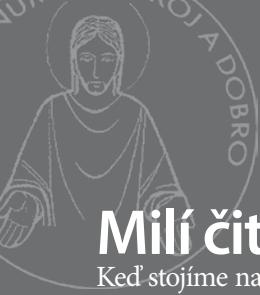
Život je skúška
Ondrej Švančara
čítaj str. 3

Z histórie kostola v Lieskovcích
Marcela Kapustová
čítaj str. 4-5

Rozhovor s novým kaplánom
redakcia
čítaj str. 8

Milí čitatelia!

Ked stojíme na prahu nového roka začínajúceho „okrúhlymi číslicami“, zvyčajne mnogým zvedavo prebehne myšľou, či bude taký rok niečim výnimočný. Pravdepodobne bolo tomu tak aj na začiatku roku 2010. Plánovanie svadieb, narodenie dieťatka, nové začiatky v súkromí, v práci či v politike... No určite nikto z Markušovčanov netušil, že tohtoročný jún prinesie so sebou veľkú skúšku bojovnosti, trpežlivosti, odvahy, statočnosti, vytrvalosti, solidarity, pomoci, ochoty...

Zvládli sme ju?

Možno by bola skôr vhodná otázka v jednotnom číslе – zvládol som ju? Tvráť sa, že mňa to netýka, lebo voda neprišla až k môjmu domu, by bolo zbabelé, ak nie priam egoistické. „Včera“ sa to prihodilo susedovi, „zajtra“ sa môže prihodiť niečo mne. Tak to v živote chodí, aj preto si treba častejšie uvedomovať, že nie sme tu, na tejto Zemi solitéri, ktorí ostatných nepotrebuju, lebo si vystačia či už peniazmi, šikovnosťou alebo vedomosťami sami. Mnohí by si možno priali byť nezávislí na nikom a na ničom. Ale Boh stvoril život iný – pestrý a rôznorodý, aby sme sa navzájom dopĺňali a boli si nápomocní. Jednoducho povedané – máme si pomáhať.

V prípade povodní nemusíme byť ekológovia, aby sme chápali, že čo človek spôsobí prírode, to príroda vráti často v nečakanom čase a rozmere naspäť.

Redakcia v tomto vydaní uverejňuje výčislenú konkrétnu pomoc, za ktorú by sme chceli v mene tých, ktorí boli „skúšaní“, podakovať. Zároveň ďakujeme za všetky prejavy pomoci a solidarity, ktoré ostali „skryté“ pred okolím. Niektorí si ani nepriali byť menovaní, pretože to pre nich nie je dôležité. Hovorí sa, že čo životu dás, to sa ti dvojnásobne vráti. Tak nech Pán požehná všetkých, ktorí neostali ľahostajní voči ťažkej skúške, v ktorej sa ocitli blízni.

Tento rok však priniesol aj veľa pekného a pozitívneho. Tešíme sa z príchodu nového pána kaplána do našej farnosti a aj z výročia posviacky kostola v Lieskovancoch. O týchto, ale aj o iných udalostiach, sa môžete dočítať v našom septembrovom časopise. Zároveň chceme v novom školskom roku všetkým školákom a študentom a tiež nášmu diakonovi Matúšovi Reinerovi popriať veľa študijných úspechov a radosti z nových poznatkov.

*Požehnanú jesień praje
Monika Hodnická, šéfredaktorka*

Redakcia sa ospravedlňuje Matúšovi Reinerovi za nesprávne uvedenie jeho mena v predošлом vydanií nášho časopisu.

Láskou k Láske...

Ked sme sa prebudili do prvopiatkového rána 4. júna 2010, nikto z nás ešte netušil, ako nám tento deň zmení naš život. Neutíchajúci, dlhotrvajúci dážď sa prejavil vo vyliatí vodných tokov tečúcich cez našu obec, ktoré nadobudli obrovské rozmery, aké si obyvatelia našej obce nepamätajú. S pribúdajúcim časom sa dvihala hladina Hornádu i Levočského Potoka, ale aj menších jarčekov, z ktorých boli zrazu mohutné rieky. Čas začal zrazu plynúť akoby pomalšie, no voda stúpala obrovskou rýchlosťou a brala so sebou všetko, čo jej prišlo do cesty. Ľudia, prizerajúci sa na túto spúšť, robili súce, čo sa dalo pri záchrane svojich životov či majetku, no uvedomovali si svoju bezmocnosť proti nevidanému živlu. Až v popoludňajších hodinách, keď sa „To“ zrazu spomalilo, potom zastavilo a nako nie začalo postupne klesať, si ľudia postihnutí povodňou konečne vydýchli a ďakovali Bohu svojím spôsobom.

Pravým opakom predošlého dňa bola slnečná sobota. Markušovce sa zmenili na jedno veľké mravenisko. Ľudia sa pomaly spamatávali z vycíňania vodného živlu a odstraňovali a ešte dodnes odstraňujú následky povodne. U mnohých profesionálne a u iných celkom dobrovoľne sa „naštartoval“ impulz milosrdnej lásky a skutkov telesného milosrdenstva tak, ako o tom čítame v Starom zákone.

Týmto by som chcela za všetkých Markušovčanov postihnutých povodňou 2010 vyslovíť z celého srdca úprimné Pán Boh zaplat' všetkým, ktorí sa akýmkoľvek spôsobom pričinili o odstranenie následkov povodne, či sa už jedná o pomoc duchovnú, finančnú, materiálnu, ktorú organizoval už od prvých hodín povodne duchovný správca našej farnosti, ako aj vymenovaná komisia fariského úradu, ale aj pracovníci obecného úradu, hasiči či mnohí iní dobrovoľníci. Nesmieme však zabudnúť ani na pomoc prichádzajúcu zo širokého okolia, ako aj rodákov z Markušoviec, ktorí nás nenechali „v štichu“ v týchto, pre nás ťažkých chvíľach. Srdečná vďaka Vám všetkým patrí za prejavenú priazeň rôznym spôsobom od svätých omší či prosieb a modlitieb obetovaných za nás, farskej či diecéznej zbierky, oštatenia, rôzneho stavebného materiálu, spotrebičov, jedla až po milé maily, telefonáty či úprimné slová povzbudenia...

Znova sa potvrdilo rokmi a generáciami overené „Pán Boh dopustí, ale neopustí“.

A na záver posilnení božími stopami v tomto svete dovolím si krátku modlitibčku :

„Vďaka Ti, môj Bože, nech sa Tvoja láska nadalej šíri cez ľudské srdcia a ruky.“

Jedna z mnohých

Život je skúška

Boh často skúša nás charakter, vieri, poslušnosť, lásku, bezúhonnosť, oddanosť. Nevyskúšané čnosti totiž nie sú čnostami, sú iba teóriou. Môžeme o sebe vyhlasovať, že sme trpezliví, ale pokiaľ naozaj nepreukážeme svoju trpezlivosť, tak je to len prázdnne slovo. Môžeme si povedať, že máme veľmi dobré vzťahy so súrodencami, ale len dovtedy, pokiaľ neprídeme do konfliktu s nimi a nebudem nútene preukázať svoju lásku a odpustenie voči nim. Dovtedy to bude len prázdnna reč. Myslím si, že podobne zmýšľa aj Pán. Pozrime sa na Božích mužov a ženy zo Svätého Písma: Abrahám, Rút, Daniel, Adam a Eva, Dávid, Jozef... Aj tito prežívali vo svojom živote skúšky. Sme preverovaní stále. Boh sa neustále pozera na tvoj život a čaká, ako sa zachováš: od veľkých a dôležitých vecí až po maličkosti. V škole, v práci, v rodine, v záľubach - to všetko sú miesta, kde Boh očakáva, že budeš žiť podľa Jeho princípov. Musíš si však uvedomiť, že skúšky nie sú pomstou od Pána. Naopak, je to Boží prostriedok, ako rást. Skrze skúšanie môžeš nesmierne rásť. Keď sa dostaneš do kritickej situácie, začneš hľadať spôsoby, ako to vyriešiť.

A Boh túži po tom, aby sme používali Jeho zasľúbenia a duchovné princípy. Keď študenti v škole dostanú písomku alebo test - prostriedok na preskúšanie ich znalostí, vyučujúci zvyčajne rozdá zadania a potom už so študentmi nepracuje. Nechá ich, nech sami pracujú, nech sa sami trápia. Nás Boh taký nie je. V každej skúške, ktorú ti Pán dáva, je plne s tebou. Trápi ho, keď sa trápiš. Je smutný, keď sa ti nedarí. Tažko nesie prehru spolu s tebou. On je Boh, ktorý povzbudzuje, napomína, usmerňuje. A je skvelé toto vedieť. Jeden druh skúšky, ktorý na nás častejšie dolieha, je sucho. Duchovná púšť. Jedného rána sa zobudiš a zistíš, že Boha necítis. Modlís sa, vyznáš svoje hriechy, túzobne očakávaš Pána a stále nič. Dokonca mu to aj povieš, že sa cítis sám a On - stále mlčí. Modlís sa a máš pocit, že hovoríš do steny. No aj toto je skúška. Vždy je dobre, keď naplno zažívaš prívaly Božej lásky a máš pocit, že si priamo v nebi. Ale Boh túži vedieť, či sa modlís len kvôli týmto pocitom alebo kvôli Nemu. Preto ti tie pocity na čas zoberie. Podobnú situáciu zažil aj kráľ Ezechiáš. Boh mu požehnal veľa bohatstva, víťazstvo nad nepriateľ-

mi, prosperitu... No potom, zrazu ho Boh opustil, aby ho vyskúšal a poznal celé jeho zmysľanie. Katolícky preklad hovorí, že ho opustil, aby ho skúšal a poznal všetko, čo má v srdci. Boh ho nechcel potopiť ani zničiť. On túžil zistiť, ako bude reagovať kráľovo srdce. Dobrá správa pre všetkých tých, ktorí sú skúšaní: Boh chce, aby sme tieto skúšky zvládli. Boh túži po našom raste a po tom, aby nám tieto skúšky boli na požehnanie. Skúšanie, ktoré zažívaš, má zmysel. Nie je to len bezhlavé trápenie sa a komplikovanie si života. Nevzdávaj to. A druhá dobrá správa znie, že v každej skúške dáva Boh milosť na to, aby sme ju zvládli. Svätý Pavol vo svojom liste povzbudzuje: *Skúška, ktorá na vás dolieha, je iba ľudská. A Boh je verný. On vás nedovolí skúšať nad vaše sily, ale so skúškou dá aj schopnosť, aby ste mohli vydržať* (1Kor 10,13).

Nás Boh je Bohom nových nádejí. Upadáme a nedarí sa nám. Avšak On je nekonečne trpezlivý Boh a dáva nové šance. Neupadni do smútku, On stojí pri tebe.

Ondrej Švančara,
správca farnosti

Z histórie Kostola Nanebovzatia Panny Márie v Lieskovanoch

Lieskovany patria do farnosti Markušovce. Kostol tam bol postavený pomerne neskoro. Dovtedy chodili obyvatelia Lieskovian na sväte omše do Markušoviec. Kostol Nanebovzatia Panny Márie v súčasnej podobe sa začal budovať v roku 1989.

Kaplnka Nanebovzatej Panny Márie

V 16. storočí bola na poli pri Levočskom potoku, na hranici katastra obcí Lieskovany a Markušovce postavená kaplnka, ktorá bola zasvätená Nanebovzatej Panne Márii. Tu sa datuje základná myšlienka na vysvätenie kostola po výstavbe. V 30. rokoch minulého storočia bola v novovybudovanej obecnej škole vysvätená kaplnka Nanebovzatej Panne Márie, v ktorej vyčlenili jednu miestnosť v severnej časti budovy. Ako kaplnka slúžila do roku 1950, potom musela byť zrušená. Všetky predmety z nej boli prenesené do prázdnego domu rodiny Kozákovcov, č. domu 23, kde sa konali sväte omše. V roku 1961 z obce odišiel obecný pastier a po ňom zostala prázdna obecná pastierňa. Tá bola prerobená na kostol.

Žiadosť o výstavbu kostola

V roku 1989 predložili farníci správco farnosti Michalovi Vitkovskému žiadosť o výstavbu, respektíve o pre stavbu kostola. V návrhu bola situovaná zvonica v zadnej južnej časti a rozšírenie o tri až štyri metre na východnej časti so vstupom do kostola a západnej časti. Začali sa rokovania so štátnej správou a Okresným národným výborom v Spišskej Novej Vsi, sekretariátom pre cirkevné veci o tom, aké sú možnosti dostať povolenie na výstavbu. Iniciátori dostali „tajný tip“ na „čo“ môžu dostať povolenie. Ním bolo to, že si môžu ku kostolu pristavať zvoniciu v zadnej južnej časti a upraviť vchod s rozšírením na východnej strane o tri metre pôvodnej budovy. Projekt pre stavebné povole-

nie vypracovala Ing. arch. Iveta Halalová z Likavky. Nezhodoval sa však s návrhom farníkov, ale musel byť akceptovaný, aby bolo vydané stavebné povolenie tak, ako bolo predbežne dojednané. V ďalšom zdôvodnení sa uviedlo, že pôvodná drevená zvonica je v takom zlom stave, že hrozí jej zrútenie a ohrozenie obyvateľov, najmä detí.

Prvá žiadosť o premiestnenie zvonice bola podaná listom dňa 5. októbra 1987 a adresovaná na vtedajší Okresný národný výbor v Spišskej Novej Vsi, odbor kultúry. Súhlas na premiestnenie zvonice bol vydaný Mestským národným výborom, odborom územného plánovania a architektúry č. ÚPa – 0122/1988 zo dňa 13. júna 1988 s určenými podmienkami, ktoré pri podávaní žiadosti o povolenie stavby boli splnené.

Pre vydanie stavebného povolenia bolo v prvom rade potrebné vybaviť vlastníctvo, lebo tento pozemok bol vlastníctvom Poľnohospodárskeho družstva Odorín. Po získaní vlastníctva pre Fariský úrad Markušovce LV č.147 par.č. 210/2 a 210/4 a predložení potrebných dokladov, bolo vydané stavebné povolenie pod č. ÚPaA/2128 zo dňa 22. marca 1989. V rozhodnutí sa povoluje stavba „prístavba zvonice“ k filiálnemu kostolu o zastavannej ploche 65 m² na parcele 210/4 katastrálneho územia Lieskovany, podľa projektovej dokumentácie „zvonica prístavba“ overenej dňa 22. mar-

ca 1989 Mestským úradom, odborom územného plánovania a architektúry. Stavba podľa stavebného povolenia mala byť vykonaná svojpomocne, stavebné náklady na prístavbu činili 130 000 Kčs (korún československých). Stavebný dozor vykonával Štefan Kalafut z Markušoviec.

Záznamy o priebehu stavebných prác

Stavebné práce začali 28. marca 1989 a postupovali veľmi rýchlo. Zúčastnení občania sú zapísaní v stavebnom deníku, ktorý na požiadanie stavebného dozoru dôsledne zapisoval Michal Kapusta z Lieskovian (cirkevný kurátor, ktorý zastupuje farníkov). Práce na výstavbe sa nezhodovali s projektom, kedže po výstavbe zvonice, na ktorú bolo vydané stavebné povolenie, sa začali kopať základy na nový kostol okolo starého kostola, podľa pôvodného návrhu farníkov tak, ako je v súčasnej podobe. Na novom kostole sa najprv stavala zvonica. Strecha na zvonicu bola postavená už 15. mája 1989 a práce na stavbe pokračovali tak, že dňa 12. júla 1989 sa pripravovala stavba krovu strechy. V prvej dekáde mesiaca júla navštívil našu obec podpredseda vtedajšieho Mestského národného výboru zo Spišskej Novej Vsi. Obec bola v tom čase miestnou časťou Spišskej Novej Vsi. Videl stavbu kostola a zistil, že nejde o výstavbu zvonice ale o väčšiu stavbu. Farníci

v predtuche, že stavba bude zastavená, pokračovali na výstavbe krovu dňom a nocou. Na práci sa podieľali skoro všetci farníci aj deti, aby do príchodu kontroly zo stavebného úradu bolo postavené čo najviac. Kontrola zo stavebného úradu samozrejme zistila nesúlad so stavebným povolením a stavbu rozhodnutím č. ÚPaA-749/1989 zo dňa 12. júla 1989 pozastavila.

Neprajnosť totalitného režimu

Farský úrad Markušovce v zastúpení pánom farárom Vitkovským sa proti tomuto rozhodnutiu odvolał s odôvodnením, že: „Nedokázal som ľuďom vysvetliť, že v čase, keď sa vo svede vo zvýšenej miere hovorí o právach veriacich ľudí, keď sa stavajú kostoly, z ktorých jeden mal posviacku poslednú nedelu aj v našom okrese, nemôžu postaviť kostol taký, aký si navrhli a že sú si vedomí, že porušujú zákon, ktorí je proti ich dobrej vôle a ja ako správca farnosti som nemohol zabrániť“. Ďalej uviedol že, občania obetovali na túto stavbu nemalé finančné čiastky zo svojich skromných príjmov a obetať chodia pracovať. Na svoju obhajobu ďalej uvádzajú, že starý kostol bol postavený na kamenných základoch, ktorých základová špára bola iba v hĺbke 40 cm a izolácia proti zemnej vlhkosti bola nepostačujúca.

Nasledovali jednania na Mestskom národnom výbere a Okresnom národnom výbere. V kladnom vyjadrení odboru pre cirkevné veci, skrytej podpory Okresného výboru Komunistickej strany Slovenska, splatení uloženej pokuty 10 000 Kčs a po predložení projektovej dokumentácie podľa skutočnosti, bolo vydané rozhodnutie s dodatočným povolením stavby č. ÚPaA - 891/1989 s právoplatnosťou 15. augusta 1989.

Vďaka za vybavenie dodatočného povolenia stavby patrí Mons. Michalovi Klucárovi, riaditeľovi Biskupského úradu, Ing. Dušanovi Užakovi predsedovi Okresného národného výboru, Štefanovi Kupčíkovi a ďalším, ktorí sa pričinili o to, že v krátkom čase bolo vydané povolenie o dokončení stavby v čase, keď totalitný režim nebol tomu naklonený.

Posledná odpustová svätá omša v starom kostole sa konala dňa 15. au-

gusta 1989, na ktorej sa podakovalo za povolenie na dokončenie výstavby.

Ukončovacie práce

Dňa 16. augusta 1989 sa začali práce na dokončení výstavby, a to búraním starých múrov kostola, ktoré už boli obstarané novou stavbou. Práce prebiehali v rýchлом sledu. Dňa 14. novembra 1989 začalo dláždenie kostola. Bol použitý kameň z bývalej Juhoslávie. Pri kladení dlažby začalo mrzniť, a preto musel byť zabezpečený ohrev nad dlažbou, čo si vyžadovalo zabezpečiť netypické elektrické ohrievače s veľkým výkonom, aby dlažba mohla byť položená.

Dňa 11. septembra 1989 boli privezené dva zvony z Čiech, z Brodka u Přerova. Väčší zvon Michal (naladený v d2) váži 220 kg, má meno na počesť patróna farnosti Markušovce, menší zvon Mária váži 115kg (naladený v d1), má meno na počesť patrónky tohto kostola. Najmenší zvon je zo starej zvonice z roku 1725. Med' na tieto zvony sa získala z kostola v Odoríne. Príprava konštrukcie na zavesenie zvonov a elektrické ovládanie bolo zrealizované svojpomocne a skúšobne odskúšané na pomocných stoliciach. Dňa 9. novembra 1989 boli zvony prepravené a osadené na vežu. Prvé zvonenie ovládané zo sakristie elektrickým ovládaním bolo dňa 17. novembra 1989. Zvony boli vysvätené dňa 25. marca 1990 Andrejom Imrichom, vikárom zo Spišskej Kapitule.

Základný kameň kostola požehnal pápež Ján Pavol II. dňa 22. apríla 1990 pri svojej návšteve Slovenska. Na sviatok Nanebovzatej Panny Márie dňa 15. augusta 1990 bol kostol vysvätený spišským biskupom Františkom Tondrom.

V neskoršom období sa dokončil Boží hrob, prvýkrát uvedený na Veľkú noc v roku 1994. Socha Zosnulého a Zmrťvychstalého Ježiša Krista bola dovezená z Poľska. Na jej zakúpenie sa konala zbierka. Dňa 29. mája 2006 bola namontovaná krížová cesta. Finančný dar 14 nových zastavení krížovej cesty je darom vtedajšieho predsedu vlády Mikuláša Dzurindu. Zhotobil ju majster rezbár Martin Barnáš z Kežmarku a posvätil dňa 19. júna 2006 Mons. Štefan Sečka.

Dokumentácia prác

Výstavba kostola je čiastočne zdokumentovaná na DVD. Zápis stavebného dozoru Štefana Kalafuta boli zapísané vlastnou rukou v denníku, ktorý viedol Michal Kapusta:

1) Zápis stavebného dozoru pri výstavbe kostola v Lieskovancoch

Denník bol pravidelne písaný denne od začatia prvých prác, ktorý viedol kurátor Michal Kapusta, zvaný „richtár“.

Zmeny, ktoré nie sú v denníku uvedené, boli z technických príčin na vtedajšiu situáciu utajované. Až 12. júla 1989, keď Mestský národný výbor (MsNV) zistil zmeny a prišla aj kontrola z odboru výstavby, ktorú viedol podpredseda MsNV Ing. Stanislav Hanula. Nariadil zastavenie všetkých stavebných prác až do prešetrenia a ďalšieho povolenia v pokračovaní. Tak tiež zaplatenie pokuty vo výške 10 000 Kčs a odvolaanie stavebného dozoru. Prakticky stavebný dozor vykonával aj nadalej, lenže na odvolačacom konaní musel byť menovaný iný, a to pán Peter Mrovčák.

*V Lieskovancoch 18. 8. 1990
Kalafut, vlastnou rukou*

2) Vyjadrenie stavebného dozoru

Kedže som bol na stavbe od prvého dňa začatia, chcem pripomenúť niektoré okolnosti. Nerobil som len stavebný dozor, ale prevádzal a viedol celú stavbu počas celej výstavby. Chcem sa podakovať všetkým, ktorí mi pri tom pomáhali. Chcem spomenúť tých, ktorí boli najviac ochotní kedykoľvek prísť a nechať svoju domácu prácu: Kapusta Michal č. domu 14, Ovčiarik Michal st., Mikolaj Michal, Kozák Ján st. Krotký Emil, Hvízdloš Emil, Bukšar Jozef, Klučárik Matej, ale aj ostatní občania nikdy neodmietli pomoc.

Kalafut, vlastnou rukou

3) Prílohy od výstavby

- 1.) Stavebné povolenie
  - 2.) Záznam zo stavebného konania
  - 3.) Príkaz na zastavenie všetkých prác
  - 4.) Záznam z jednania na MsNV
  - 5.) Odvolanie proti rozhodnutiu
  - 6.) rozhodnutie o priestupku- odvolaanie
- Tieto prílohy je potrebné založiť do knihy a archívu v Lieskovancoch.*

*V Markušovciach 16. 5. 1991
Kalafut Št., vlastnou rukou*

*Pre Pokoj a dobro spracovala
Marcela Kapustová*

Výstavba kostola bola pre mňa veľkou výzvou

Pred dvadsiatimi rokmi bol vo funkcií „kurátora“ v Lieskovanoch. Inými slovami - bol tútorom a opatrovníkom kostola, dozerajúcim na veci s tým súvisiace. Pri príležitosti výročia posviacky kostola sa ochotne podelil so svojimi spomienkami na obdobie jeho výstavby.

MICHAL KAPUSTA (72)

Aká bola Vaša úloha v cirkevnom spoločenstve v Lieskovanoch pred dvadsiatimi rokmi?

V roku 1985 som bol vymenovaný za kurátora. Mojom úlohou bolo zabezpečovať údržbu, opravu, materiál a všetko potrebné pre chod kostola. Výstavba kostola bola veľkou výzvou pre mňa a ja som ju prijal.

Kto prišiel s myšlienkou niečo zmeniť na starom kostole?

Nedá sa povedať jedno meno a ani presne chvíľu, kedy táto myšlienka vznikla. V Markušovciach sa stavala fara a z toho vyplynula prirodzená túžba Lieskovančanov čosi urobiť aj u nás. Pri rozhovoroch mi ľudia často naznačovali túto túžbu a neskôr už aj požiadavku: "Chceme nový kostol!"

Po nápade nasleduje realizácia. Ale realizácia bez finančných prostriedkov by asi nebola. Ako ste riešili financovanie stavby?

Bolo viac návrhov. Verejné zbierky sa v tom období robiť nemohli. Vybrali sme sice dosť nepopulárny spôsob, ale asi najefektívnejší. Určila sa presná suma na každú rodinu. Našlo sa však dosť darcov aj z Markušovca a Tepličky. Prispeli nám aj ľudia známi i neznámi, z blízkeho i ďalekého okolia, ktorí boli nejak spätí s našou obcou.

Financovanie ste teda ako-tak vyriešili a nápad sa mohol začať realizovať. Kto vymysel súčasnú podobu kostola?

Projekty vypracovala paní architektka Hatalová, dcéra pána architekta Hatalu, ktorý projektoval faru. Nakoľko v tej dobe bol veľký problém s výstavbou sakrálnych stavieb, vymyslel sa spôsob, ako kostol čo najskôr postaviť. Projekt a žiadosť boli iba na vežu a malú prístavbu z jednej strany starého existujúceho

kostola. Oficiálne sa nestaval nový kostol. Pôvodný návrh veže vyzeral ako požiarne veža, na ktorej sa sušia požiarne hadice a na vrchu mal byť drevený kríž. Veža sa sice postavila iná, no kríž mal byť drevený. Mnohým sa to nepáčilo. Pri riešení tohto problému nastala zvláštna situácia. Pri kostole stáli v hlúčiku chlapi a vtedajší p.farár Vitkovský. Chlapi namietali, že drevený kríž sa skoro rozpadne a zvyšovali hlasy. Jednoducho sa hádali. V jednej chvíli vedľa nich spadla miešačka a bolo po hádke. Bez slova sa všetci rozložili. Vzali to ako znamenie, že hádku treba ukončiť. A tak veža a kríž dostali dnešnú podobu.

Kto riadil celú výstavbu kostola po odbonej stránke?

Mali sme skutočne vynikajúceho odborníka, ktorý sa inak ani nedá nazvať ako: majster Kalafut. Ovládal takmer všetky remeslá, ktoré sa týkali stavby. Ešte pri výstavbe fary, kde mal tiež túto funkciu, vyslovil želanie postaviť aj kostol. Myslím, že sme si zvolili dobre.

Mnohí si pamäťajú, že ľudia pracovali na stavbe s veľkým odhadlaním a radostou. Aké to bolo?

Takmer každý z obce prispel svojim podielom práce. Prišli pomôcť aj ochotní ľudia z Markušovca a Tepličky. Každý, kto vedel robiť, čomu rozumel, s tým pomohol. Aj ženy a deti prispeli svojim dielom. Práce postupovali dosť rýchlo, aj keď sme nemali materiál a stroje dnešnej kvality. Mnoho problémov bolo so zháňaním stavebnych materiálov. Zďaleka nebol výber taký bohatý, aký je dnes a niekedy to bolo veľmi komplikované, lebo nebolo

z čoho vyberať. Našli sa však ľudia, ktorí to urýchli a pomohli nám.

Spomínali ste, že to nebola výstavba kostola, iba prístavba. Ako vznikol nový kostol?

Vežu sme mohli stavať oficiálne, preto sme ju celú postavili na čelo starého kostola. Pôvodný starý kostol (vtedajšiu pastierňu) sme okopali dookola, a tak vznikli základy nového kostola. Starý bol plne funkčný, až kým sme nepostavili obvodové múry nového. Až potom sa vnútri rozbúral a rozoberal starý kostol. Každá tehla sa očistila a ešte využila. Všetko sa to robilo v dosť veľkej rýchlosťi, lebo sme tušili, že budú z toho problémy, nakoľko sme urobili niečo iné, ako bolo v oficiálnych plánoch. V tej dobe sa cirkvi takéto veci netolerovali. Páni úradníci, čo chodili pravidelne kontrolovať stavbu, dva týždne dovolenkovali. A my sme rýchlo brali tiež dovolenky, aby sa za tie dva týždne čo najviac urobilo. Veľmi zaujímavé bolo ukladanie krytiny. Na stavbu sa zbehlo veľa ľudí, od najmenších až po najstarších. Mali sme čas do polno-

ci, nakoľko už sme vedeli, že na druhý deň budeme mať stavbu pozastavenú. Potrebovali sme to, čo sme stihli urobiť, zastrešiť, aby sa to nezničilo, keby sme museli dlho čakať. Strechu sme do večera urobili.

Mnohé deti - pravda dnes už dospelí -, ktoré tam sedeli na rebríkoch a na streche, podávali krytinu kus za kusom až na strechu. Vzorná spolupráca! Vždy to tak fungovalo?

Boli dni, keď bol problém zohnať ľudí na stavbu. Ľudia si museli uberať so svojho volného času a obetovať ho na práciach pri kostole. S odstupom času sa ani nečudujem, že nie vždy to fungovalo ideálne. Ale mnoho ľudí sa skutočne obetovalo a snažili sa pomôcť.

Takto svojpomocne bola postavená hrubá stavba. Ako to pokračovalo ďalej?

Keď bola hrubá stavba hotová, riešili sa jednotlivé časti kostola: elektrické vedenie, zvony, kamenné podlahy, chór atď. Tieto práce sa objednávali u odborníkov. Pekné spomienky mám na výrobu zvonov. Keď boli zvony hotové, išli sme autom na Moravu po nich. Ale nikto z nás neboli odborník, ktorý by skontroloval, či tie zvony zvonia v tóne, akú sme si objednali. A Moraváci si aj mysleli, že ich len naložíme a ideime. Tak som sa aspoň tváril, že tomu rozumiem. Trochu sa vytlakali, keď som si želal počuť zvuk zvonov, lebo si mysleli, že som odborník a možno nájdem nejakú chybu. Keď sme prišli späť, pán farár ich odskúšali a potvrdili, že je všetko v poriadku.

Nasledovali už len príjemné starosti - v marci sa uskutočnila posviacka zvonov a v auguste posviacka kostola. Vydržali ste si?

To najťažšie bolo za nami a tieto starosti už boli skutočne príjemné, nakoľko už sme videli pekný nový kostol. Vtedy sme boli na seba veľmi pyšní, že sme v dobe, ktorá nepriprala výstavbe kostola, kostol predsa postavili. Nakoniec som mal už len príjemnú povinnosť: ďakovať všetkým, čo sa akýmkolvek spôsobom príčinili o to, že kostol do roka vyrástol.

A ďakujem znova!

*Magdaléna Mrováková,
Lieskovany*

V núdzi poznáš priateľa

V piatok 4. júna 2010 naše Markušovce zastihla ničivá povodeň. Pamätníci pamätníkov hovoria o tisícročnej vode. Desiatky zaplavených domov, zničené obydlia, bezmocní ľudia, množstvo tých, čo s postihnutými súcitili. Povodeň neodniesla len hmotné majetky, ktoré si ľudia časom opäť nadobudnú, ale aj spomienky vo forme fotiek, kaziet, dokumentov, ktoré im pripomínali významné udalosti ich života. A tie sú nenávratne preč.

Pre nás ostatných, ktorých sa to bytostne nedotklo, otvoril sa priestor na prejavenie nielen svojej lútosti a súcitu, ale aj pomoci, spolupatričnosti, solidarity a dobročinnosti. V srdci sa zrodí túžba pomôcť, premení sa na nahlas vyslovené slovo v oslovení tých, čo rovnako cítia a chcú pomôcť. A od slovku skutkom už nie je ďaleko. Pán Boh vždy požehná dobrú vec. A tak to je aj v prípade našej farskej zbierky, ktorú s vedomím otca biskupa Františka Tondru vyhlásil pán farár Švančara v nedeľu 13. 6. 2010.

V rámci tejto zbierky bolo postihnutým rodinám prerozdelených a rozdaných 1320 kg múky a 12 kartónov cestovín, vápna a maliarska farba v hodnote 1200 €, čistiace a dezinfekčné prostriedky, chlieb a salámy, paštety a mäsové konzervy. V priestoroch fary sa tri dni konala burza šatstva, oblečenia, bytových doplnkov a iných vecí domácej potreby. Do niektorých domácností, ktoré prišli skoro o všetko, sa nám podarilo sprostredkovať rôzne elektrospotrebíče a nábytky (najviac elektrospotrebíčov zaslali veriaci z Dolného Kubína, kde je kaplánom Cyril Hamrák, za čo im patrí úprimné Pán Boh zaplatiť). Finančné prostriedky, ktoré sa doposiaľ vyzbierali, boli rozdelené 64 rodinám s prihliadnutím na rozsah poškodenia obytných priestorov, na finančnú situáciu poškodených a sociálnemu skladbu rodín.

Je potrebné podakovať za nezjištnú pomoc našej mládeži, ktorá rozdelila všetku múku, cestoviny, paštety a konzervy a pomohla pri rozdávaní do rodín, pánovi Zmudovi, ktorý pomohol

rozvoziť múku a cestoviny a Stanislavovi Frankovi s Vladimírom Macejom, ktorí pomohli rozvoziť vápno, farby a dezinfekčné prostriedky. Vďaka patrí všetkým Vám, ktorí ste akýmkolvek spôsobom pomohli a stále pomáhate.

Sponzori a dobrodinci farskej zbierky vyhlásenej pre Markušovčanov postihnutých povodňou:

- Firma SimKor Banská Štiavnica - 1000 € (*nákup vápna a farieb*)
- Firma Stova Spišská Nová Ves - 200 € (*nákup vápna a farieb*)
- MPC Spišská Nová Ves - 1320 kg múky, 12 kartónov cestovín
- Pekáreň Baran Hôrka - 27 chlebov
- Charita Spišská Nová Ves - 28 salám, čistiace a dezinfekčné prostriedky Savo, paštety a mäsové konzervy
- Second Hand Lenka Blahútová Banská Štiavnica - oblečenie
- CK Kami - Štefánia Kamenická - 40 ks flisové deky
- Firma Tukon Hôrka - zapožičanie odvylhčovačov
- Burza oblečenia, šatstva a iných vecí - veriaci z Liptovského Mikuláša, Dolného Kubína, Bratislav, Spišskej Novej Vsi, Považskej Bystrice, Odorína, Domaňoviec

Vyzbierané a prerozdelené finančné príspevky k 15. 8. 2010 - 4.470,60 €, z toho:

- veriaci z Markušovce - 1 805,60 €
- veriaci z Tepličky - 550 €
- veriaci z Lieskovian - 180 €
- veriaci z Dolného Kubína - 480 €
- UPeCe a kresťanská mládež z Bratislav - 655 €
- Ružencové spoločenstvo Markušovce - 600 €
- Ružencové spoločenstvo Teplička - 100 €
- Autodielňa Jaroslav Macejko Odorín 100 €

*Pre Pokoj a dobro spracovala
Iveta Dutková*

Rozhovor s novým kaplánom

Mgr. Marek Ondra sa narodil 31. októbra 1979 v Kežmarku. Po skončení ZŠ v Poprade Matejovciach nastúpil na Stredné odborné učilište strojárske v Poprade, odbor umelecký kováč. Po maturite pracoval v SBS v Poprade. V roku 2002 nastúpil do Kňazského seminára biskupa Jána Vojtaššáka v Spiškom Podhradí. Vysvätený za kňaza bol v júni 2008. Jeho prvou kaplánkou sa stal Dolný Kubín, kde bol dva roky. Od 1. júla 2010 začal pôsobiť ako kaplán vo farnosti Markušovce. K jeho záľubám patrí literatúra, filmy, hudba a turistika.

Poznali ste predtým Markušovce? Ako na Vás zapôsobili na prvý a potom už aj na druhý pohľad?

Markušovce som predtým poznal len z počtu. Na prvýkrát na miňa zapôsobili ako ospalá malá dedinka, na ulici nikoho, len pári Rómov... Keď som tu prvýkrát prišiel, nemohol som nájsť faru, tú budovu pri ceste pod kostolom som pokladal za Dom smútku. A na druhý pohľad ako roztomilé Hoštice z filmov Slunce, seno...

Máte za sebou teologické štúdium a kňazskú vysviacku. Naša farnosť sa pre Vás stáva ďalšou pastoračnou zastávkou. S akými predstavami sem prichádzate?

Predtým som bol už dva roky kaplánom v Dolnom Kubíne. Snažím sa vyhýbať predstavám, tie moje sa mi totiž zvyčajne nenaplnia. Len sa snažím počuť, čo odo miňa na tom ktorom mieste chce Boh. A plniť Jeho vôľu. Len neviem, či sa mi to darí.

Každý kňaz má dary a talent na určitú oblasť svojho pôsobenia. Ktorá oblasť je Vám mimoriadne blízka?

Asi pohreby.

Hovorí sa, že dnešná doba duchovným povolaniam príliš nepraje. V čom vidíte najväčšie nástrahy kňazského povolania a naopak, čím môže byť kňaz súčasnej modernej doby najviac „svetlom sveta“ a „soľou zeme“?

Za najväčšie nástrahy kňazstva považujem atmosféru a ducha tohto sveta: liberalnosť, relativizmus, vlažnosť a ľahostajnosť. Kňaz žije priamo v tomto svete a ten duch ako jednopustne vniká do jeho srdca. Kňaz, aby duchovne prežil a nestal sa len vyhoreným úradníkom, musí užívať jediný účinný liek proti tomuto jedu - viac času v Božej blízkosti ako v tomto svete. Páči sa mi myšlienka, že kňaz 21. storočia bude buď mystik alebo nebude vôbec...

Za rozhovor ďakuje redakcia

rodičia, na slovíčko ...

Milí rodičia,

škody na majetku, ktoré spôsobili júnové povodne, nás nútia zamyslieť sa. A nielen to. Našlo sa veľa dobrých ľudí, ktorí boli ochotní pomôcť morálne či materiálne. V rodinách sa viedli debaty. Niektorí to možno považovali za senzáciu, no viac je iste tých, ktorých prenikol súcit a začali hned konáť. Nebudem sa rozpisovať o rozmanitosti pomoci, chcem skôr uvažovať. I naše deti vnímajú dianie okolo nás, sú súčasťou prežívania bezprostredných udalostí. Nemožno ich preto z toho vytrhnúť. Dá sa rozprávať nahlas o škodách, utrpení, ktoré ľudia prežívajú, tiež spolu s nimi hľadať nápady, ako pomôcť poškodeným. Priznám sa, prešli mi zimomriavky po chrbe, keď ma v škole žiak počas neutíchajúcich dažďových dní požiadal o spoločnú modlitbu v triede, aby už prestalo pršať. Deti vedia pohotovo reagovať, preto sa netreba báť otvorene s nimi rozoberať problémy. Učia sa byť citliví a vnímaví. Ak sa my dospelí budeme hrabáť na „vlastnom piesočku“ a nedáme možnosť deťom prežiť to, čo prežívame my, zdieľať naše vlastné pocity a názorovo ich ovplyvňovať, neskôr ich nebudem zaujímať a ony si nájdú ten svoj piesok, na ktorom nám nedovolia byť. Vybudujeme v nich egotizmus, nevšimavosť. I povodne, popri všetkých svojich strastiach, boli vhodnou príležitosťou na solidaritu, ktorá je dnes tak prepotrebná a ku ktorej chceme viesť i mladšiu generáciu. Boli tiež príležitosťou k utužovaniu vzťahov rodinných, susedských či vzťahov medzi dedičanmi. Nakolko bola táto príležitosť využitá, si vie zodpovedať každý z nás.

Adriana Lazorová

Chceš íst' do Madridu?

Milí mladí,

v lete 2011 sa v španielskom Madride bude konať Svetové stretnutie mládeže so Svätým Otcom. A keďže sa už treba pomaly naň chystať, chcela by som vás k tomu naozaj povzbudiť, aby ste tam šli alebo sa aspoň o to pokúsili, nakoľko je to pre vás možné. Možno vás o tom presvedčia nasledovné riadky zo skutočného života jedného dievčaťa. Jej príbeh sa začína na Svetových dňoch mládeže v Kolíne v roku 2005, kam sa dostala vďaka gymnáziu, na ktorom študovala.

Získala silné zážitky – napríklad v autobuse stretnúť černochov z Burundi, ktorým je aj v auguste zima, alebo sa lámovou angličtinou rozprávať s Panamčanmi o ich vlastke, krajinе a o tom, ako žijú. A potom byť v blízkosti Boha, o ktorom ešte donedávna pochybovala a hľadala dôkazy o tom, či existuje. Spolu s kamarátmi stráviť noc pod holým nebom, iba tak v spáčich vakoch a so sviečkou v ruke, kde naozaj cítiť, že nie si sám. Človek vtedy uvažuje, že približne 400 tisíc mladých, ktorí spoločne slávili svätú omšu, tam neprišlo len tak náhodou. Dievčina potrebovala vedieť, že Boh existuje. Že existuje Niekoľko, kto ju bezhranične miluje, kto je nekonečne dobrý. Že existuje Ten, komu každý večer recituje Otče náš. Malé dievčatko sa obzeralo a nevidelo len svojich kamarátov zo školy, ale aj Mexičanov, Libanoncov, Portugalcov, Nemcov, Filipínčanov, dokonca aj Číňanov. To isté bolo v uliciach Kolína - mladí ľudia skandovali meno Ježiš. Neboli to fanatickí ohlasovatelia evanjelia, ale ľudia, ktorí boli nadšení, že Ježiš zmenil ich život a robí ho šťastnejším.

Mohlo to vyvolať otázky nezainteresovaných – prečo to robia? Tolko mladých, tolko národov, tolko ľudí na jednom mieste so spoločným úmyslom, so spoločným cieľom - svojou prítomnosťou boli dôkazom, že Boh existuje.

Pre to dievčatko to bol tak silný zážitok, že sa premenil na túžbu stretnúť sa a zažiť Boha - tak viditeľne a tak

jasne - ešte raz. Povedalo si, že o tri roky pôjde do Sydney na ďalšie svetové stretnutie mládeže. Nepochádzala však z bohatej rodiny. Mamka ich spolu so sestrou vychovávala sama. Zaumienila si, že si na to našetrí. U dedka si založila "fond" (ukrytý v škatuľke od dezertu), do ktorého si postupne odkladala 20, 200 korún, ale aj výplaty z letných brigád. Počítala aj s možnosťou, že to možno nevyjde. Posledný deň v roku 2007 jej prišla prihláška na Svetové dni mládeže v Sydney v júli 2008. Uvádzalo sa tam, že účastník musí rátať s výdavkami minimálne v hodnote 60 tisíc Sk. Ostala sklamaná, veď za tri roky sa jej podarilo našetriť "len" 34 tisíc Sk. So sklonenou hlavou, že si asi vytyčila nesplnitelný cieľ, prišla za mamkou a bolo to ľažké... Ale Boh nám nevkladá do srdca túžby, ktoré nepomôže splniť. Mamka, ktorá je jej svedectvom viery zo skutkov, aj keď to pre ňu nebolo ľahké, ponúkla, že jej to doplatí. Dievča slúbilo svojej zlatej mamke, že jej to postupne splati. Mami, dakujem! A tak sa stalo. Letela na druhý koniec sveta do Austrálie, na Nový Zéland a splnil sa jej sen. Úprimne dakuje za to Bohu, mamičke, príbuzným. Stretla sa tam s ďalšími mladými Slovákm, ktorí sa tam dostali z Božej milosti a dobroty, nie z vlastného vrecka. Žaslo nad príbehmi a cestičkami, ktoré boli svedectvami ľudí.

„Ako si sa mala?“, pýtali sa jej ľudia po návrate. Bola to pre ňu jedna z najťažších otázok. Neexistuje na ňu adekvátna odpoveď, ktorá by to vyjadrila. Bola to jednoducho Božia milosť. Každý národ prišiel a zohol kolená pred Pánom. Nie z otrockej poslušnosti, ale z úžasu, ktorý plynie z Božej lásky. Všetky národy prišli svojou prítomnosťou vyjadriť, že žiť s Ježišom Kristom znamená žiť naplno a vydať svedectvo ľuďom v Austrálii a na celom svete. Prišli sa stretnúť s Bohom, ktorý ich miluje nepochopiteľne zadarmo, často bez kúska vďaký, bez pochopenia, bez očakávaní na vrátenie lásky a je to priam neuveriteľné, že Niekoľko dokáže takto milovať. Stretnúť Boha, ktorý chce naše šťastie, ktorému na nás

záleží, nech by sme boli v akomkoľvek hriechu. Ponúka, že nás od umyje hriechov, obviaže rany a ráta s možnosťou, že bude odmiestnutý. Boh, ktorý chcel, aby sme boli, ktorý v nás takú dôveru, že nám zveril Zem, životy ľudí, životy bábätiek v brušku i na posteliach v nemocniach, ktorý nám dáva možnosť slobodne sa rozhodovať, ktorý nám prichádza na pomoc, keď ho potrebujeme. Chce ukázať, čo znamená byť Otcom a Matkou. Chce ukázať, že lásku dvoch mladých ľudí stvoril naozaj krásne a nie také ubijajúco a zraňujúco, ako nás klame svet. Je dôkazom v beznádeji tohto sveta, že skutočná Láska existuje. Miluje aj Teba a chce, aby si to vedel a zažil a aby to pre Teba neboli už len slová z nedelnej kázne.

Dievča sa zmenilo aj touto cestou do Austrálie. Pomaly, ale o to precíznejšie spoznáva a mení sa jej život, lebo chce. A Boh na seba nenechá dlho čakať. Dievča prišlo z ďalekého sveta plného Láske do reality, ktorá už však nie je tak plná emócií, zážitkov, dobrých pocitov. Pocity zaniknú, ostáva ale skúsenosť s Kristom, ktorú prežíva, keď jej je ľažko, keď vidí, kolko zloby je vo svete, keď sama trpí, keď sa pomaličky mení a stáva šťastnou. Vtedy overuje skúsenosti, často na kolenách a s takmer vyhasínajúcou vierou a Kristus, ktorého naplno zažila v Austrálii prichádza aj vtedy, lebo On nepotrebuje naše ovácie. Prichádza do našej biedy, do biedy dievčaťa, ktoré mu už toľkokrát dalo „facku“. Dnes je dievča stále na ceste, opeknieve, mení sa k lepšiemu, snaží sa. Povzbudzuje vás všetkých, aby ste išli za Kristom, či už do Madridu alebo tam, kde ste - v Prešove, v Bratislave, v Londýne...

To dievča som z Božej milosti ja - Lucia Dutková, dievča z dedinky na východnom Slovensku, ktoré tu uvádzam meno nie z dôvodu, aby sa pochváliло, že bolo v Austrálii, ale aby vás možno povzbudilo, že Bohu naozaj nie je nič nemožné a že ona to sama zakúsiela.

Dobráčikovia,

v dňoch od 4. do 6. augusta sa niektorí z vás zúčastnili eRko tábora v Letanovciach.

To, že tam išli, neoľutovali, ba naopak, budú na zážitky dlho spomínať. Svedčia o tom i výpovede kamarátov, ktorých sme osloви. Tí odpovedali na niekoľko otázok. Lucka Mrovčáková, Annamária Rimbalová i Damián Švač s nadšením rozprávali, čo všetko vtáboore prezili. Animátori pripravili tábor veľmi dôkladne, nápadito a starostlivo, za čo im patrí vďaka nielen detí, ale i rodičov. Finančne tábor podporila aj obec Markušovce.

Podme teda na spomínané odozvy.

- 1. Veríme, že ste sa v tábore nenuďili. Aké aktivity zaujali práve teba?**
- 2. Ktorá nová pieseň sa ti zapáčila a prečo?**
- 3. Mali ste i svätú omšu? Bola niečim zvláštnej?**
- 4. Bolo ti smutno za rodičmi?**
- 5. Kde ste boli ubytovaní a ako ste spali?**
- 6. Aké jedlá ste jedli a kto ich pripravoval?**
- 7. Mal/a si nejakú zvláštnu úlohu, o ktorej by si chcela porozprávať?**

Lucka:

1. Hrali sme rôzne hry s balónmi a potom sme sa ohadzovali balónmi naplnenými vodou.
2. Param, param – to bola taká zvučka, mala pekný rytmus.
3. Prišiel náš pán farár, spievali sme si piesne.
4. Nie.
5. Na fare, spali sme v spacích vakoch na matracoch.
6. Varil nám kuchár Tomáš. Najprv sme boli v Číne, tam sme jedli hranolky čínskymi paličkami, potom sme v Taliansku jedli špagety, v Mexiku nič a na Slovensku pirohy.
7. S Damiánom a Alexandrou sme mali vypíť štyri litre vody, ale nevypili sme ju celkom sami. Behali sme šesťdesiatkrát okolo kostola a medzitým to niekto dopil.

Annamária:

1. Pašeráci – hra, ktorú sme hrali v noci. Aj hľadanie pokladu. Nevedeli sme,

- o aký poklad ide, hľadalo sa podľa inštrukcií, ktoré boli pri sviečkach. Našli sme poklad – cukríky.
2. Indiáni – ako išli na vojnu. Pesnička je rytmická a má pekné slová.
  3. Bola to súkromná svätá omša, kde sme boli len my – deti z tábora s animátormi a náš pán farár. Pán diakon mal príhovor o vysielačke, že Pán Boh nemá vysielačku, ale vždy nás počuje.
  4. Niekedy.
  5. Na fare v Letanovciach – v spacákoch a na matracoch.
  6. Fajn jedlá, ktoré pripravil kuchár Tomáš.
  7. Vyničiť celú zubnú pastu, nazbierať tri kyticke kvetov – všetky úlohy mali spoločný čas jeden a pol hodiny. Tábor bol dobrý, ale zabudla som si tam vestu.

Damián:

1. Hra Kamienok, v ktorej boli rôzne indiánske pokriky a ešte viac hra Pašeráci, ktorú sme hrali v noci. Mali sme prepašovať peniaze cez čínsky mûr, medzitým nás chytali vedúci (animátori).
2. Pieseň o láske LOVE (El-ou-vi-i).

Páčilo sa mi, čo sme počas tej uka-zovali.

3. Na svätej omši som miništroval. Spievali sa iné piesne – napríklad Strom. Po prvýkrát som na nej ako miništrant obsluhoval, odvtedy už obsluhujem aj v Markušovciach.
4. Nie.
5. Na fare. Býval som s Kristiánom Kalletom, dievčatá boli v druhej izbe.
6. Kuchár Tomáš nám navarił špagety, pirohy, hranolky, mali sme i jogurt a na olorvant raz perníky, potom horealky.
7. Vypíť štyri litre vody, šesťdesiatkrát obehnúť okolo kostola, vyničiť celú zubnú pastu pri umývaní zubov.

A ešte všeličo iné zažili naši eRkári počas troch dní strávených v Letanovciach, nasmiali sa do popuku, zahrali sa, zaspievali a nezabudli ani na duchovno a modlitbu. Možno, že niečo podobné pripravia naši animátori o rok zas. Prídeťte i vy?

I vy ostatní ste počas prázdnin prežili všeličo. Radi by sme sa o vašich aktivitách dozvedeli. Napíšte nám a podeľte sa s radošťami tohto leta.

Adriana a Peter Lazorovci

farský informátor

Farská zbierka

S vedomím otca biskupa Františka bola dňa 7. júna vyhlásená farská zbierka pre ľudí z Markušoviec postihnutých povodňou. Zriadila sa koordinačná skupina, v ktorej pracovali Alžbeta Franková, Iveta Filipová, Marta Michaliková a Iveta Dutková v spolupráci s Farským úradom v Markušovciach.

Oprava vežových hodín

Dňa 10. júna firma BOROKO vykonalá opravu vežových hodín v Markušovciach. Boli vymenené patričné súčiastky v rámci záručného servisu. V ten istý deň bol nainštalovaný snímač diaľkového ovládania zvonov na Tepličke. Zariadenie a práca stáli 482 €. Bolo to potrebné nainštalovať kvôli praktickosti, keďže pohrebné sväty omše bývajú v dome smútku.

Socha Panny Márie s Ježiškom na Tepličke

Dňa 24. júla bola dovezená zreštaurovaná socha Panny Márie s Ježiškom. Reštaurátorské práce vykonal reštaurátor Lubomír Krajčírik z L-RESTORE, s.r.o. v Levoči. Celkové náklady na opravu boli 2350 €. Vďaka veľkej ochote veriacich na Tep-

ličke sa počas troch mesiacov vyzbieraťa potrebná suma na jej opravu. Táto socha bola požehnaná v nedeľu 1. augusta a bola umiestnená nie na pôvodné miesto, ale bližšie k presbytériu kostola.

Požehnanie zástavy v Markušovciach

V nedeľu 8. augusta bola požehnaná obnovená ružencová zástava. Obraz na zástave ostal pôvodný. Bol zreštaurovaný pánom Jánom Šinálom v Trstenej. Látku a jej výštie urobila pani Anna Štobrová v Liesku. Bolo ju potrebné trochu upraviť, čo urobila pani Magdaléna Kalafutová s dcérou. Novú palicu na zástavu urobil pán Michal Franko. Kovový držiak na zástavu navrhhol pán Jozef Súkeník. Všetkým, ktorí sa podielali na jej renovácii vyslovujeme Pán Boh zaplat. Ružencové spoločenstvo ďalej zakúpilo jeden mariánsky a zelený ornát a štyri fialové štoly.

Poděkovanie

Srdečne sa chceme poděkovat Jozefovi Grečkovi st. za jeho obetavosť a starostlivosť o kosenie farskej medze pod kostolom. Nech ho Pán obdarí požehnáním a pevným zdravím.

-red-

Maľovanie na fare

Markušovská mládež sa podujala skultúrniť spoločenskú miestnosť na fare a v dňoch 21.- 22. júla ju svojpomocne vymalovali. Neškôr sa kúpili aj nové záclony.

(z príhovoru ku Dňu matiek)

Milé naše matky!

V mesiaci máji, kedy si každodennými požehnaniami uctievame našu Nebeskú Matku, oslavujeme aj sviatok – Deň všetkých matiek. Pri tejto príležitosti sa chceme poděkovat vám, milé naše matky, za život, ktorý ste nám dali, za to, že ste sa o nás od malička starali, za rúčku nás viedli po správnych chodníkoch, aby sme nebodaj nezablúdili. V školskom veku radosť i bolesti s nami znášali, neskôr pri našich vážnych životných rozhodnutiach stáli. Za to všetko chceme vám srdečne poděkovat. Vráťte vám aspoň trošku lásky, ktorú sme v mladosti od vás dostali. Každý sa spýtajme seba, či teraz, keď na jej tvári rokmi vrások pribudlo, ruky otaželi, klby viacej bolia, či jej lásku vraciame? Či pre twoju matku len samota a pláč ostal? Vedie veľa pekných slov ako napríklad mama lúbim ňa, dákujem ňi. Aj také hovorí treba, ba sú chvíle, keď tej svojej matke aj kus chleba podať treba, verte, že ju to veľmi poteší. Ak to neurobíte alebo nestihnete urobiť, verte, že v starobe sa to obráti proti vám. Preto dnes chceme aspoň malou troškou, hoci aj malým kvietkom, peknou pesničkou, básničkou, malým darčekom alebo len milým pohladením urobiť vám radosť. Želám vám ďalšie roky väčšo života prežiť v dobrom zdraví a v radosti zo svojich detí.

A nakoniec ešte volanie osamej matky:

*Nemám čas, povedala mi dcéra,
povedala mi to dnes a povedala i včera.
Nemám čas, povedal mi môj syn,
kedy ho budú mať, to vie len Boží Syn.
Máte predsa autá, môžete sem zájsť,
ale my ten čas nemôžeme nájsť.
Máme veľa práce, povinnosti,
ked' je voľná chvíľa – pozverme si hostí.
Ty si predsa sama, tak prídi ty k nám!
Že máš biedne zdravie? Choré nohy?
Máte všetci telefóny, čakám na váš hlas,
mamka naša druhá, akože sa máš?
Darmo čakám, darmo dúfam, že sa ozve cit,
čo sa s vami deti stalo, neviem pochopit!
Darovala som vám život, dala lásky veľa,
prosila o požehnanie nášho Stvoriteľa.
A čo je najbolestnejšie pre nás staré mamy?
Máme svoje deti, a predsa sme samy.*

Kristína Dobranská

Založené 1999

fotoobjektívom

20. výročie posvätenia kostola v Lieskovancoch

V júli prijal sviatosť manželstva náš grafik Peter Hamrák.
Redakcia blahoželá mladomanželom Lenke a Petrovi.

Vydáva Rímskokatolícky farský úrad Markušovce pre farnosť Markušovce a filiálky Teplička, Pod Teplička a Lieskovany. Zodpovedná redaktorka: Mgr. Monika Hodnická. Redaktori: Mgr. Adriana Lazorová, Peter Lazor, Lídia Bušovská a externisti. Sadzba a grafická úprava: Ing. Peter Hamrák. Technické spracovanie: Tlačiareň Kežmarok. Texty neprešli jazykovou úpravou. Odborný konzultant: Mgr. Ondrej Švančara, Imprimatur: Prof. ThDr. František Tondra, spišský diecézny biskup, BÚ 16.2.1999, č. prot. 113/99. Registrované OÚ, odbor školstva a kultúry v Spišskej Novej Vsi, reg. č. 2/99. Náklad 1000 kusov. Adresa redakcie: Rím. kat. farský úrad, Michalská 52, 053 21 Markušovce. Nepredajné. E-mail: info@pokojadobro.sk. http://www.pokojadobro.sk Redakcia si vyhradzuje právo upravovať príspevky. Nevyžiadane rukopisy nevraciame.